

1R PREMI PROSA ADULTS

Obra : 203 Un pare i una filla de Sant Just

Autor: JOAN MANUEL ESPUELAS PUIGDOLLERS

UN PARE I UNA FILLA DE SANT JUST

Yesim Berdeger, 43 anys

Quan enfilava la Via Augusta, de tornada cap a casa, es va donar per vençut. No podia aturar més les llàgrimes. Després, vingueren els gemecs, tant forts, que l'euga es va espantar i el va obligar a aturar el carro. Finalment, havia passat allò que el seu dol tant necessitava: convertir-se en quelcom físic. Aquell sentiment tant intens de buidor era una cosa inèdita per ell. I això que no havia tingut una vida fàcil, al contrari. Però aquell dolor era incomparable. En Marcus estava experimentant la tristesa més trista que pot existir: la seva filla, de tres anys d'edat, havia mort.

Poc abans, el picapedrer l'havia rebut amb frases de condol purament formals perquè es va adonar que si mostrava empatia, aquell tros d'home s'hauria enfonsat. En Marcus va comprovar que la inscripció de la làpida era la que havien acordat. «L'ha pagat el teu patró», li digué l'artesà mentre la carregaven al carro. Com que era una nena, l'amo li havia permès enterrar-la a la propietat. Estava tant content amb la feina d'en Marcus com a capatàs –era la seva mà dreta– que quan va néixer la seva filla, li va deixar arreglar-se un estable en desús com a habitacle. Li agradava aquella mena de caseta, entre d'altres motius, perquè podia dirigir les feines agrícoles sense allunyar-se gaire d'ella.

«Aquesta nena t'ha canviat el caràcter»–li deia la dona d'en Marcus– «Quan vas arribar aquí, tenies sempre aquest teu posat d'enfadat. Ara rius més i renyes menys a aquests pobres desgraciats». Era cert. Ell també se n'havia adonat. Encara que criar la canalla era una cosa de dones, passava tot el temps que podia amb ella i, de cap manera, volia renunciar a la seva educació. Per això, moltes vegades havia rumiat com ho faria per ocupar-se de la seva instrucció quan ella complís set anys, com ho hagués fet si, en comptes d'una nena, hagués estat un nen. A ella li agradava molt la ciutat i, quan en Marcus

havia d'anar-hi a fer algun encàrrec, se l'emportava sempre que podia. «Quan sigui gran, vull viure aquí. A casa, fa pudor de caca de cavall». Un dia que eren al Port, la nena va assenyalar amb el dit i va preguntar-li: «Tu vas arribar en un vaixell com aquest?». Ell li havia explicat la tortuosa història de la seva vida. «Tu no hauràs de fer el mateix», va contestar en Marcus. «Però jo si que vull viatjar en vaixell!», va protestar ella. En Marcus la va abraçar i li va dir: «Filleta meva, si és el què vols, jo t'hi ajudaré, no et preocupis. Jo t'ajudaré en tot el què em demanis.».

Quan va arribar a la propietat, va lligar l'euga davant de la caseta i va entrar a l'habitació. La seva dona era al llit, dormint profundament. «Està esgotada, porta una setmana plorant», va pensar en Marcus. Li va fer un petó al front i va romandre una bona estona en silenci, observant-la. La imatge d'aquell matí en què havien trobat a la nena al llit, immòbil, es va formar en el seu cap de forma natural. Mai van saber què li havia passat.

En Marcus va sortir a fora a buscar la làpida per col·locar-la al seu lloc. Quan el van veure descarregant-la del carro, diversos esclaus es van acostar per ajudar-lo, però ell va ordenar que el deixessin estar sol. Quan la posava dreta, va tornar a llegir la inscripció que hi havia fet gravar:

M (arcus) . IVLIVS . AC EPTVS . FILAE (sic) . SVAI . IVLIA . MA RCI . FILIAI .
QUIE TA . ANORV (sic) . TRE S [..] I . I NO [..] TA . H (ic) EST

–Jordina! Va, corre, anem cap a casa a sopar! És divendres, avui toca pizza!

L'home que cridava des de l'altre punta del parc no podia ser altre que el pare de la Jordina, en Marcel. Però ella no el va escoltar perquè estava concentrada mirant els plafons informatius que hi ha al parc Iulia Quieta, a Mas Lluí. Aquests plafons expliquen la presència romana a Sant Just Desvern i l'origen del nom del parc. A la Jordina, li havia cridat l'atenció una foto on es veuen unes paraules gravades en una pedra de gres. Feia poc que havia començat a escriure lletres.

–Papa, què hi diu, aquí? – Va preguntar.

–Va, som-hi! –va dir el seu pare, que ja s’havia apropat fins al seu costat.- Tinc la casa feta un desastre i avui la mama no hi és perquè té guàrdia. Va, recull les joguines, que jo porto el tricicle.

–Papa, què hi diu, aquí? – Va repreguntar, separant emfàticament les síl·labes de les paraules.

–Eh? –Va contestar ell, finalment, mirant-se els plafons–. Aquí s’explica la història d’una nena que va morir fa molts anys. Quan el seu pare la va enterrar, li va posar un làpida que diu: “Marcus Iulius Acceptus, a la seva filla Iulia Quieta, filla de Marcus, de tres anys d’edat... ella reposa aquí”.

–Està enterrada aquí a sota? –Va preguntar, espantada.

–No, en un altre lloc. La làpida la van trobar uns arqueòlegs que buscaven restes dels romans.

–Qui són els romans?

–T’ho explico quan haguem arribat a casa– va dir, conscient que, si responia en aquell moment, no marxarien mai.– Els romans tenen relació amb la pizza. No tens ganes de menjar-ne?

Mentre sopaven, en Marcel li va explicar a la Jordina el què havia llegit als plafons del parc, el què recordava dels romans de l’escola i, fins i tot, l’escena de la carrera de quadrigues de Ben Hur. La nena, abans d’anar a dormir, li va dir entusiasmada: «Papa, quan sigui gran vull ser arqueòloga!».

L’endemà, en Marcel es va despertar pel soroll que venia de la dutxa. Quan la seva dona en va sortir, li va dir a cau d’orella «Deixa’m dormir un parell d’hores i vinc amb vosaltres». Ell va notar els cabells xops d’ella a la cara i va somriure amb els ulls tancats com a única resposta. Aquell dia, de confinament municipal, havien quedat amb una família de P3 per anar a muntar en poni i a dinar d’entrepans en un prat que hi ha a prop de l’hípica, a la vall de Sant Just.

«La pandèmia m’ha llegat, com a mínim, dues coses bones: el teletreball i ser conscient que, amb relativament poc, com en el dia d’avui, es pot ser feliç», va pensar en Marcel estirat sota el sol de primavera. Havent dinat, els altres havien anat a donar un tomb, però ell havia preferit quedar-se fent el mandra. Mentre mirava el paisatge va recordar que la làpida de la Iulia l’havien trobada reaprofitada en una construcció d’una vil·la romana situada en aquell

paratge. «Probablement, la Lulia descansa en pau prop d'aquí». Commogut, va pensar en la Jordina i va pronunciar en veu alta unes paraules que, dos mil anys abans, ja s'havien dit en llatí: «Marcus Iulius Acceptus, ho sento molt».

–Papa!– Va cridar la Jordina–. He trobat el fòssil d'una petxina. Ja sóc arqueòloga!

–Els fòssils els estudien els paleontòlegs, no pas els arqueòlegs –Va corregir-la afectuosament. En Marcel, encara tenia els ulls plens de llàgrimes perquè no s'havia adonat que el grup havia tornat.

–Doncs vull ser *pale... paleon... palentoga...* o com es digui! M'agraden més els fòssils.

–Filleta meva, quan siguis gran podràs ser el què vulguis, no et preocupis, jo t'ajudaré en tot el què em demanis.